

Khai mở kỷ nguyên bảo vệ tài sản vô hình theo tinh thần Nghị quyết 68-NQ/TW

15:22 11/09/2025

Sáng nay, 11/9/2025, tại Hà Nội đã diễn ra Diễn đàn “Thể chế hoá đổi mới sáng tạo – Bảo vệ tài sản vô hình theo tinh thần Nghị quyết 68-NQ/TW” do Công ty Luật TNHH Trương Anh Tú (TAT Law Firm) khởi xướng, phối hợp cùng Tạp chí Luật sư Việt Nam và Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) tổ chức.

Diễn đàn được đánh giá là bước khởi đầu quan trọng nhằm cụ thể hóa Nghị quyết 68-NQ/TW của Bộ Chính trị về phát triển khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo, coi tài sản vô hình như thương hiệu, dữ liệu, giải pháp kỹ thuật, phần mềm, thuật toán... là nguồn lực then chốt cho tăng trưởng bền vững.

Diễn đàn “Thể chế hoá đổi mới sáng tạo – Bảo vệ tài sản vô hình theo tinh thần Nghị quyết 68-NQ/TW”

Thể chế - chiếc chìa khóa mở cánh cửa sáng tạo

Phát biểu tại diễn đàn, Luật sư Trương Anh Tú – Chủ tịch TAT Law Firm nói: Việt Nam đang bước vào kỷ nguyên mới, nơi tài sản không còn chỉ là đất đai, nhà máy, thiết bị mà là “tài sản trí tuệ” và “tài sản vô hình. Sáng tạo không được bảo vệ – cũng chỉ là một ý tưởng chờ bị đánh cắp. Muốn bảo vệ sáng tạo, phải bảo vệ người sáng tạo.”

Luật sư Trương Anh Tú – Chủ tịch TAT Law Firm

Ông Tú phân tích, trong khi giá trị tài sản vô hình toàn cầu đã vượt mốc 80 nghìn tỷ USD, thì tại Việt Nam, nhiều doanh nghiệp vẫn lúng túng trong việc định giá, hạch toán và khai thác. Nguyên nhân nằm ở thể chế pháp lý chưa theo kịp, khiến tài sản vô hình chưa được thừa nhận đầy đủ là tài sản tài chính hóa được, có thể định giá, thế chấp hay góp vốn.

Từ tinh thần Nghị quyết 57-NQ/TW và Nghị quyết 68-NQ/TW, ông Tú đề xuất ba trụ cột: Công nhận quyền sở hữu trí tuệ (SHTT) là tài sản tài chính hóa được; Hình thành thị trường định giá và giao dịch tài sản trí tuệ – bao gồm trung tâm định giá quốc gia và sàn giao dịch IP; Bảo vệ mạnh mẽ quyền sở hữu trí tuệ – kiện toàn tòa án chuyên trách, cơ chế thi hành án minh bạch và răn đe.

Bàn chủ tọa điều hành diễn đàn “Thể chế hoá đổi mới sáng tạo – Bảo vệ tài sản vô hình theo tinh thần Nghị quyết 68-NQ/TW”

Doanh nghiệp - nạn nhân và cũng là trung tâm của cuộc chiến thương hiệu

Một trong những điểm nhấn tại diễn đàn là câu chuyện của Công ty CP Nhựa Bình Minh – thương hiệu gần 50 năm tuổi. Đại diện công ty chia sẻ: “Nhiều năm qua, thương hiệu của Nhựa Bình Minh bị xâm phạm bởi những nhãn hiệu “na ná”, gây nhầm lẫn cho khách hàng và thiệt hại lớn cho doanh nghiệp.

Theo đại diện doanh nghiệp, vụ việc không chỉ ảnh hưởng đến uy tín thương hiệu và hoạt động kinh doanh, mà còn khiến các nhà đầu tư chiến lược hoang mang: “Tại sao một thương hiệu lớn, đã đăng ký hợp pháp và có lịch sử lâu dài, lại có thể bị đánh cắp và tồn tại song song trên thị trường? Tại sao chúng tôi phải chứng minh mình là... chính mình?”

Nhựa Bình Minh khẳng định, Việt Nam không thiếu luật, nhưng cơ chế thực thi còn bất cập: xử lý chậm, thiếu tính răn đe, và chưa bảo vệ kịp thời quyền SHTT. Điều này trực tiếp ảnh hưởng đến niềm tin đầu tư và môi trường kinh doanh.

Gắn với tinh thần Nghị quyết 57-NQ/TW và Nghị quyết 68-NQ/TW, doanh nghiệp Nhựa Bình Minh kiến nghị: Hoàn thiện toà chuyên trách về SHTT với năng lực xét xử nhanh, hiệu quả; Tăng chế tài răn đe để ngăn chặn hành vi vi phạm biến thành “siêu lợi nhuận”; Mở rộng biện pháp khẩn cấp tạm thời để ngăn chặn hàng giả, hàng nhái kịp thời; Thành lập trung tâm hỗ trợ SHTT cho Doanh

nghiệp, tăng liên kết công – tư – truyền thông để tạo “lá chắn mềm” cho thương hiệu.

“Câu chuyện thương hiệu bị đánh cắp không chỉ là nỗi đau của doanh nghiệp, mà còn là lỗ hổng thể chế. Nếu thể chế mạnh và thực thi quyết liệt, thương hiệu Việt sẽ không còn phải giải trình danh dự để chứng minh mình là chính chủ”, đại diện Nhựa Bình Minh nhấn mạnh.

Luật sư Mai Thị Thảo – Phó Giám đốc TAT Law Firm đã đi sâu phân tích thực trạng này. Theo luật sư Thảo, có ba nghịch lý lớn: Doanh nghiệp sáng tạo nhanh hơn luật; Lợi nhuận từ vi phạm cao hơn nhiều so với mức xử phạt; 95% doanh nghiệp Việt là DNNVV, yếu thế nhất trong các tranh chấp SHTT.

Luật sư Mai Thị Thảo – Phó Giám đốc TAT Law Firm

Bà Thảo dẫn chứng vụ gạo ST25 bị đăng ký tại Mỹ, hay chính Nhựa Bình Minh – những thương hiệu nổi tiếng nhưng phải chịu “cuộc chiến pháp lý” kéo dài. Từ thực tiễn, bà kiến nghị: tăng mức bồi thường, mở rộng tổ chức giám định độc lập, thành lập Quỹ hỗ trợ pháp lý SHTT cho DNNVV, và coi truyền thông – người tiêu dùng là tuyến đầu bảo vệ thương hiệu.

Thành lập tòa SHTT – bước ngoặt nhưng cần hoàn thiện

Ở góc nhìn học giả, TS. Phạm Minh Huyền phân tích: Quốc hội đã ban hành Nghị quyết 81/2025, thành lập Tòa SHTT tại Hà Nội và TP.HCM – một bước tiến lớn. Tuy nhiên, tòa này hiện chưa có thẩm quyền hình sự, thiếu tiêu chuẩn nhân sự rõ ràng và cơ chế thủ tục rút gọn.

Bà Huyền nhấn mạnh: để bảo vệ quyền sáng tạo hiệu quả, Việt Nam cần học tập mô hình của Nhật Bản, Malaysia, Thái Lan – nơi Tòa SHTT có thẩm phán chuyên trách, cơ chế xử lý nhanh và có cả thẩm quyền hình sự. Bà đề xuất: bổ sung thẩm quyền hình sự cho Tòa SHTT, quy định biên chế tối thiểu, đào tạo thẩm phán chuyên môn sâu, và ứng dụng công nghệ thông tin trong xét xử trực tuyến.

Từ các góc nhìn khác nhau, điểm chung của diễn đàn là muốn khuyến khích đổi mới sáng tạo, phải có thể chế mạnh để bảo vệ quyền sáng tạo. Đây không chỉ là câu chuyện pháp lý, mà còn là điều kiện để doanh nghiệp yên tâm đầu tư, hội nhập và cạnh tranh toàn cầu.

Diễn đàn vì vậy không chỉ là nơi trao đổi học thuật, mà là khởi đầu cho cải cách thể chế: Xây dựng thị trường giao dịch TSTT; Hoàn thiện Tòa SHTT với thẩm quyền đầy đủ; Tăng cường bảo vệ thương hiệu và hỗ trợ DNNVV; Lấp đầy khoảng trống pháp lý của nền kinh tế số.

Các đại biểu thống nhất: “Quyền sáng tạo chính là chủ quyền mềm của quốc gia. Nếu không có thể chế đủ mạnh, thương hiệu Việt sẽ còn bị đánh cắp. Nhưng nếu sáng tạo được bảo vệ, Việt Nam sẽ bứt phá trong kỷ nguyên kinh tế tri thức.”

Thu Trang